

bende i hele Udvalget, at det store Telefonnæt har udviklet sig saaledes, at det er nødvendigt, at Staten faar noget Tilsyn med, hvorledes det drives, enten dette saa sker ved, at Staten overtager det, eller ved, at Staten faar Tilsyn med de koncessionerede Selskaber. Det viser sig ogsaa gennem Betænkningen og de stillede Ændringsforslag, at Udvalget er enig i det væsentlige. Der er vel et lille Punkt, hvor en Del af Udvalget mener, at Koncessionen skal være paa kortere Aaremaal, medens en anden Del mener, at det skal være paa noget længere Aaremaal; men hele Udvalget er enig om at fastsætte et vist bestemt Aaremaal, paa hvilket Koncessionen skal gives, og at man ikke gaar videre. Det er, som den ærede Ordfører udtalte, ganske simpelt et Støn, om man vil sige 15 eller 20 Aar; jeg for min Part synes, at 15 Aar er det heldigste. Men anderledes stiller det sig med Spørgsmaalet om Anerkendelse af de bestaaende Selskaber. Der ville ærede Medlemmer se, at et Mindretal har stillet et Ænderædringsforslag om, at denne Anerkendelse skal gives paa et vist Aaremaal. Saaledes som Anerkendelsen vil blive baade ifølge Lovforslaget og ved Flertallets Forslag, vil der fremkomme en stedsevarende Anerkendelse. Saa længe Selskabet lyfter det, kan det vedblive at drive Telefonvirksomhed og stadig mere og mere udvikle sin Konkurrence, medens det samtidig kan paalægge Borgerne Ekstrafaktorer ved at drive Taksterne op. Man har ganske vist søgt ved forskellige Bestemmelser at gøre det ønskeligt for disse Selskaber at erholde Koncession, saa at det blev i deres egen Interesse at søge Koncession; men jeg tror, at dette kun kan finde Anvendelse paa nogle enkelte Selskaber. Det staar for mig saaledes, at andre Selskaber i Tidernes Løb have vokset sig saa konkurrencedygtige og saa kapitalstærke, navnlig naar de have virket paa mindre Omraader, hvor de have koncentreret deres Virksomhed, have skabt sig en saadan Position, at de ikke vilde have stor Fordel af at søge Koncession, men tværtimod vilde have Fordel af at leve videre paa Anerkendelsen. Det forekommer Mindretallet, at dette ikke bør finde Sted, og at der lige saavel for denne Anerkendelse som for Koncessionen bør sættes et Tidsrum, hvorefter Anerkendelsen udløber. Hvad skal der saa ske, spørger den ærede Ordfører? Ja, der er ikke saa mange Tilfælde at vælge imellem. I et saadant Tilfælde, hvor Anerkendelsen udløber, maa Selskabet enten søge Koncession eller ophøre med Virksomheden, eller ogsaa maa, hvis Virksomheden er i saadan Gang, at den, samfundsmæssigt set, ikke kan ophøre, Staten

træde til, ekspropriere den og fortsætte Virksomheden. Der er jo kun disse faa Veje at vælge imellem, og hvilken af dem der bliver valgt, kan for saa vidt være ret ligegyldigt. Sagen er kun, at et saadant Selskab ikke faar et evigtvarende Monopol paa at drive Telefonvirksomhed og derved udbytte Befolkningen, samtidig med at det fører en stærk Konkurrence med Statens Institutioner. Dette vil navnlig finde Anvendelse paa det Kjøbenhavnske Telefonselskab. Saa vidt jeg kender Kjøbenhavns Telefonselskab, har det sin væsentligste Virksomhed her i Kjøbenhavn, det har allerede okkuperet hele Kjøbenhavn, saa at den Anerkendelse, som vil blive givet dette Selskab, vil falde paa hele Kjøbenhavn og paa de omliggende Kommuner; og denne Virksomhed, som altsaa er temmelig stærkt begrænset i territorial Henseende, vil Selskabet kunne fortsætte og saa Anerkendelse af, uden at det har nogen synderlig Grund til at søge Koncession. Naar det bliver tilladt et saadant Selskab at fortsætte sin Virksomhed i 10 Aar uden Statstilsyn og altsaa ganske saaledes som Selskabet selv beslutter, og naar det bliver tilladt et saadant Selskab i 10 Aar at udvide sin Virksomhed saa vidt, det vil, forekommer det mig og Mindretallet, at der er givet Selskabet al den Rettighed, som det med nogenlunde Villighed kan forlange. § 4 indeholder en Regel for Territoriets Afgrænsning, idet det hedder, at Anerkendelsen ikke omfatter noget Territorium, „der ligger uden for de Kommuner eller Dele af Kommuner, i hvilke der den 1ste April 1897 o. s. v.“. Men det vil være meget let for et saa stærkt Selskab som det Kjøbenhavnske at skaffe Forbindelse de enkelte Steder, hvor der maatte være Huller i dets Ledninger, det vil være meget let inden den Tid at stifte Ledninger ud og altsaa danne sig et saadant fast Omraade, hvor det uhindret vilde kunne sidde fra nu af og i al Ewighed. Dette forekommer, som sagt, Mindretallet at være urigtigt, og vi have derfor under Nr. 13 stillet et Ænderædringsforslag om, at den Anerkendelse, som gives, kun maa gives paa 10 Aar, saa maa Selskabet søge Koncession, eller Staten maa overtage Anlægget. — Mindretallet har endvidere til § 6 stillet en Ænderædring under Nr. 18 til Nr. 16, og en Ændring under Nr. 19. Ændringen under Nr. 19 gaar ud paa, at tredje Stykke af § 6 udgaar. Tredje Stykke i § 6 i Lovforslaget er en Ændring, som er bleven indsat af Landstingets Flertal og fastsætter, at der, naar Staten eksproprierer et Anlæg, ved Erstatningens Fastsættelse skal tages Hensyn „ikke blot til Værdien af de til Anlægget